

2018-03-20

Tjänsteskrivelse

KFKS 2017/457

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott

Årsbokslut Välfärd skola 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott noterar årsbokslut 2017 för Välfärd skola till protokollet.

Sammanfattning

Välfärd skola visar för 2017 fortsatt goda verksamhetsresultat. Välfärd skola omsätter 1,9 miljarder kronor och har för år 2017 ett överskott om 9,3 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse mot budget (+9,2 miljoner kronor) om 0,1 miljoner kronor.

De fokusområden som prioriterats av Välfärd skola under 2017 har varit:

- *Våra barn och elever utvecklas maximalt*
- *Våra förskolor och skolor håller hög kvalitet*
- *Våra förskolor och skolor är attraktiva arbetsplatser med professionella medarbetare som driver utveckling*
- *Våra verksamheter ska vara det främsta alternativet inom förskola och skola i Nacka kommun*
- *Våra förskolor och skolor har en väl fungerande ekonomistyrning som bygger på medvetet och effektivt resursutnyttjande*

Välfärd skola arbetar strategiskt och långsiktigt med olika projekt och satsningar för att fortsättningsvis vara en attraktiv arbetsgivare och därigenom bibehålla höga resultat inom alla verksamheter.

Välfärd skola visar fortsatt goda pedagogiska resultat. I betygsjämförelser för 2017 låg Välfärd skolas verksamheter klart över riksnittet, såväl i grundskolans olika ämnen och årskurser som i gymnasiet. Medarbetarundersökningen visade goda resultat som vittnar om en verksamhet där stolthet och engagemang präglar organisationen. Generellt visade också elev- och föräldrakäter hög nöjdhet bland elever och föräldrar.

Ärendet

Välfärd skola består av förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt barn och elevhälsan som drivs i kommunal regi. Välfärd skola har cirka 2 600 medarbetare och en omsättning på 1,9 miljarder kronor. Varje dag möter medarbetare inom Välfärd skola tusentals barn, elever och medborgare i hela Nacka kommun.

Välfärd skola arbetar strategiskt och långsiktigt med olika projekt och satsningar för att fortsättningsvis vara en attraktiv arbetsgivare och därigenom bibehålla höga resultat inom alla våra verksamheter. Välfärd skola har bland annat satsat på att höja medarbetarnas digitala kompetens, öka alla medarbetares förmåga att arbeta språk- och kunskapsutvecklande, delta i och utveckla olika internationella samarbeten samt att medverka i unika forskningsprojekt som kan öka kvaliteten i våra förskolor och skolor.

Välfärd skola visar fortsatt goda pedagogiska resultat. I betygsjämförelser låg Välfärd skolas verksamheter klart över rikssnittet, såväl i grundskolans olika ämnen och årskurser som i gymnasiet. Medarbetarundersökningen visade goda resultat som vittnar om en verksamhet där stolthet och engagemang präglar organisationen. Generellt visade också elev- och föräldraenkäter hög nöjdhet bland elever och föräldrar. (Se Bilaga 1, styrkort Välfärd skola)

Inom ramen för Nacka kommuns fyra övergripande mål har Välfärd skola prioriterat fem fokusområden. Välfärd skola har en fast övertygelse att dessa områden behöver långsiktighet, proaktivt arbete och ett ständigt fokus. Dessa områden är följande:

Övergripande mål ”Bäst utveckling för alla”:

- *Våra barn och elever utvecklas maximalt*

Övergripande mål ”Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka”:

- *Våra förskolor och skolor håller hög kvalitet*
- *Våra förskolor och skolor är attraktiva arbetsplatser med professionella medarbetare som driver utveckling*

Övergripande mål ”Stark och balanserad tillväxt”:

- *Våra verksamheter ska vara det främsta alternativet inom förskola och skola i Nacka kommun*

Övergripande mål ”Maximalt värde för skattepengarna”:

- *Våra förskolor och skolor har en väl fungerande ekonomistyrning som bygger på medvetet och effektivt resursutnyttjande*

Bästa utveckling för alla

Fokusområde:

- *Våra barn och elever utvecklas maximalt*

Välfärd skola arbetar utifrån utbildningsnämndens vision att Nacka ska ha världens bästa förskola och skola. Det systematiska kvalitetsarbetet är och har varit ett viktigt redskap för att följa resultat och utveckling för elever på individnivå och för verksamheterna totalt.

Genom noggranna analyser definierar och uppmärksammar Välfärd skola utvecklingsområden för att stärka resultatutvecklingen ytterligare.

Genomförda/pågående satsningar inom Valfärd skola 2017:

- Ett långsiktigt utvecklingsarbete mellan Stockholms Universitet och förskolor inom Valfärd skola har pågått under 2017 och fortsätter under 2018. Samarbetet består av ett övergripande nätverkssamarbete med fokus på språk och neurovetenskap, ett nätverk där forskning och praktik möts för att inspirera, berika och utveckla varandra.
- Samarbetet med Stockholms Universitet har lett till forskningsprojektet ”Hjärnvägar i förskolan”, som har genomförts på mer än hälften av Valfärd skolans förskolor, med finansieringsmedel från Vetenskapsrådet.
- Fortsatt deltagande i Sveriges kommuner och landstings (SKL) PRIO-projekt där effektivisering av skolans organisation, lärarnas samarbete samt systematiskt kvalitetsarbete ligger i fokus. Tre skolor deltar per läsår.
- Gemensam rättning av nationella prov i svenska i årskurs 6. Under tre dagar samlades lärare från samtliga grundskolor och rättade och bedömde uppsatserna i det nationella provet. Syftet var att stärka bedömarkompetens och likvärdighet inom och mellan Nackas kommunala grundskolor. Samrättning av nationella prov i svenska fortsätter 2018.
- Fortsatt samarbete med Helsingborgs stad, Stockholms stad, Kunskapsskolan och Academedia inom Ifous 2.0, ett samarbete om forskning kring utbildning och lärande. Samarbetet har fokus på forskning kring praktiska frågor med relevans för verksamheten.
- Fortsatt ”språksatsning”, som syftar till att fördjupa alla lärares kunskaper om språkutvecklande arbetssätt. Satsningen är långsiktig och ska fortgå under 2018. Inom ramen för språksatsningen träffas ”språkbud” från alla förskolor och skolor inklusive fritidshemmet regelbundet. Ett flertal kompetensutvecklande aktiviteter har också ägt rum, bl.a. föreläsning av Adrienne Gear och Donna Kozac från British Columbia, Kanada. Ett flertal förskolor och skolor har deltagit i det statligt finansierade Läslyftet som ger möjligheter till didaktisk kompetensutveckling och utveckling genom kollegialt lärande.
- Fjädern är ett pris som har delats ut varje år sedan 2008 till lärare och pedagoger med utvecklingsidéer utöver det vanliga. 2017 delades åtta priser om 30 000 kronor ut till tolv lärare som utvecklat idéer och som redovisat arbetet och resultatet av dem genom artiklar i vetenskaplig form. Artiklarna har publicerats på skolportens hemsida.
- Utbildningsinsatser för lärare i årskurs 1 kring det numera obligatoriska bedömningsstöden i matematik och svenska i årskurs 1 har genomförts. Syftet med bedömningsstöden är att kartlägga elever i behov av särskilt stöd och elever som behöver större utmaningar. Valfärd skola sammanställer statistik från bedömningsstöden för vidare analys och diskussion ute på enheterna.
- Deltagande i det statligt finansierade ”Specialpedagogik för lärande” som syftar till att stärka alla lärares specialpedagogiska kompetens. Drygt hälften av Valfärd skolans grundskolor har deltagit hittills.

- Fortsatt samarbete med bland annat Sydkorea/Asean Center for the Gifted in Science och USA/The Energy Coalition. Inom ramen för dessa och andra samarbeten sker olika typer av utbyten för såväl skolledare som lärare. Även elever deltar i olika ”student camps” och tävlingar. Elever från Ekliden vann guldmedalj i biologilaboration och tog även ett flertal andra medaljer i tävlingen ”APT JSO 2017” i Vietnam. I tävlingen deltog ett antal asiatiska länder och målgrupp var särskilt begåvade elever i naturvetenskap i åldrarna 14-15 år.
- Fortsatt tät uppföljning av sjuktal för att sänka sjukfrånvaron.
- Fortsatt kompetensutveckling av chefer inom medarbetar- och arbetsgivarskapets ansvarsområden.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområden:

- *Våra förskolor och skolor håller hög kvalitet*
- *Våra förskolor och skolor är attraktiva arbetsplatser med professionella medarbetare som driver utveckling*

Välfärd skola är en attraktiv arbetsgivare. Inom Välfärd skola lär man av varandra och skapar en lärande organisation genom olika nätverk, workshops, utbildningar och gemensam kompetensutveckling.

Lärare i Välfärd skola har en jämförelsevis hög legitimationsgrad i alla skolformer och särskilt hög i gymnasieskolan.

Genomförda/pågående satsningar inom Välfärd skola 2017:

- Under introduktionsperioden för nyexaminerade har lärare erbjudits kollegial handledning med hjälp av bland andra förstelärare.
- Myrsjöskolan är övningsskola för studenter inom lärarutbildningen och vi arbetar för att få en hög andel studenter på alla förskolor och skolor inom Välfärd skola. I stort sett alla enheter har behöriga VFU-handledare. (VFU står för verksamhetsförlagd utbildning.)
- Utbildningar med fokus på pedagogisk dokumentation för förskollärare och barnskötare har genomförts. Syftet är att höja kompetensen om förskolans läroplan.
- Fortsatt satsning på fritidshemmen genom projektgruppen Fritids.nu. Gruppen arbetar med kunskapsdelning av kvalitetsarbeten.
- Samarbete med Uppsala universitet genom utbildningen ”Framtidens skolledare”. Utbildningen syftar till att väcka intresse för och rekrytera framtida skolledare inom Välfärd skola. 26 medarbetare har deltagit i utbildningen.
- Utbildning har planerats i samarbete med Uppsala universitet för att vidareutbilda barnskötare till förskollärare. Utbildningen startar våren 2018.
- Kontinuerlig kompetensutveckling har genomförts för att stärka skolledarnas arbete med anmälning- och tillsynsärenden hos Skolinspektionen.
- Utbildning har planerats för rektorer i samarbete med National College for Teaching and Learning (NCTL) i Nottingham, England. Utbildningen syftar till

att stärka rektorerna i deras ledarskap och särskilt resultatuppföljning och organisationsutveckling. Utbildningen startar i mars 2018.

- Utveckling har ägt rum av det digitala verktyget KOLL för att säkerställa lärares examen, behörighet och legitimation samt som underlag för medarbetarsamtal.
- Projektarbete kring fjärrundervisning har fortsatt under 2017. Projektet inkluderar modersmålsundervisningen och studiehandledning på distans.
- För att stärka medarbetares digitala kompetens har ett flertal satsningar genomförts. Nya skrivningar har tillkommit i skolans styrdokument gällande digitalisering, bland annat programmering, och omfattar alla skolformer. Många skolor har också genomfört en nulägesanalys av deras digitala mognad genom att använda "SKL-lik".
- STL, skriva sig till lärande, är en modell som ökar lärandet och språkutvecklingen genom att kombinera pedagogik och digital teknik. Ett flertal enheter har deltagit i STL under 2017 och fortsätter under 2018.
- Samarbetsprojektet "Hållbara utemiljöer" fick forskningsmedel för forskare från SLU genom tankesmedjan Movium till ett treårigt projekt med syfte att skapa hållbara, inspirerande och likvärdiga utemiljöer för alla barn och elever.

Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde:

- *Våra verksamheter ska vara det främsta alternativet inom förskola och skola i Nacka kommun*

Närmare 80 % av Nackas grundskoleelever går i någon av de kommunala skolorna. Inom förskolan ligger siffran på cirka 50 %, på gymnasieskolan 60 %. Valfärd skola arbetar aktivt för att vara ett självklart val för barn/elever och vårdnadshavare i Nacka. Nackas kommunala förskolor och skolor ska präglats av en lugn och stimulerande miljö som uppvisar hög kvalitet och mycket goda resultat. I kundundersökningar riktade till föräldrar med barn i Valfärd skolas förskolor och skolor ser vi hög nöjdhet och högt förtroende för verksamheterna. Elever i gymnasieskolan är i hög grad beredda att rekommendera sin skola.

Genomförda/pågående satsningar inom Valfärd skola 2017:

- Aktiviteter för att utveckla nacka.se som kommunikativ plattform med tydlig information till medborgare och intressenter i Nacka har genomförts.
- Aktiviteter för att öka det aktiva nyttjande av sociala medier för att visa goda exempel från våra verksamheter har genomförts.
- Aktiviteter för att höja kompetensen inom enheterna kring PR, marknadsföring och kommunikation har genomförts.
- Många av Valfärd skolas skolor och förskolor står inför nybyggnation. Nya Utskogens förskola stod klar under hösten 2017. Nya Myrsjösskolan och Ältadalens förskola har byggts under året och står färdiga 2018. För att ta hjälp i den pågående planeringen av framtidens lärmiljöer har Valfärd skola anlitat lärmiljöforskaren Peter C. Lippman för inspirationsföreläsning, workshops på skolorna samt bollplank vid planering. Samarbetet fortsätter under 2018.

- Valfärd skola har också fortsatt att fördjupa konceptet Våga göra - Våga dela och bland annat genomfört ”Nacka Education Summit” (NES) på Nacka Strandsmässan. Samtliga förskolor och skolor deltog på NES och visade upp goda exempel från sina verksamheter.

Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde:

- *Våra förskolor och skolor har en väl fungerande ekonomistyrning som bygger på medvetet och effektivt resursutnyttjande*

Valfärd skola har arbetat systematiskt och strukturerat de senaste åren för att nå en budget i balans. Kontinuerligt genomförs analyser av ekonomiska resultat och organisation. Ett verksamhetsnära samarbete med skolledningarna effektiviserar stödet samt möjliggör en tätare och mer kvalitetssäkrad ekonomiprocess.

Genomförda/pågående satsningar inom Valfärd skola 2017:

- Kunskapsdelning kring hur vi arbetar för bästa mottagning samt inkludering av nyanlända elever har genomförts.
- Nacka gymnasium har drivit ett projekt i samarbete med Svenska Akademien och Wallenbergstiftelserna i syfte att förbättra nyanländas språkinläring.
- Nätverk har arrangerats inom ramen för språksatsningen, NTA/PEAK/NTA och praktisk-estetiska ämnen. Närverken skapar ytterligare möjlighet för kunskapsdelning och undervisningsutveckling.
- Kompetensutveckling av chefer kring ekonomistyrningssystem har genomförts.

Barn och elevhälsan

Enligt skollagen skall barn och elevhälsans medarbetare arbeta hälsofrämjande och förbyggande. Elever som mår bra lär sig bra och att vara i skolan är en friskfaktor för eleverna säger forskarna.

Genomförda/pågående satsningar 2017:

- Fortsatt arbete med problematisk skolfrånvaro. Barn och elevhälsan följer upp målet i styrkortet gällande elevernas skolfrånvaro tillsammans med respektive enhet.
- Implementeringen av ”Elevhälsans ärende” fortsätter i skolorna. Elevhälsans ärende är ett digitalt system för att säkerställa sekretessen kring elevhälsoteamets dokumentation.
- Pedagog och logopedgruppen har fått pengar från SPSM för två projekt kring elever med språkstörning. Projekten fortsätter under 2018. Gruppen gör en kartläggning över hur många elever som är i behov av extra stöd och flera utbildningsåtgärder för lärare och skollära kommer att genomföras under våren.

- Barn och elevhälsans psykologer har fått ett utökat uppdrag i och med att alla utredningar gällande intellektuell funktionsnedsättning skall göras av skolpsykologen.

Ekonomi i balans

Året har präglats av ett målmedvetet arbete för att fortsatt ha en ekonomi i balans. Välfärd skola omsätter 1,9 miljarder kronor och har ett budgeterat överskottsmål om +9,2 miljoner kronor för 2017 (+9,2 miljoner kronor 2016), vilket motsvarar ca 0,5 % av omsättningen. Årets resultat blev +9,3 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse mot budget med +0,1 miljoner kronor.

Välfärd skola fortsätter sitt arbete med att kontinuerligt följa upp enheters ekonomi genom verksamhetsbesök, enskilda genomgångar med controllers, utbildningsinsatser och support i analys- och åtgärdsarbete.

Trots det positiva resultatet brottas Välfärd skola fortfarande med ett antal enheter med underskott. Under 2017 har dessa enheter genomfört åtgärder för att minska underskotten. Ett antal enheter har kompenserat underskottsenheternas negativa resultat genom att generera överskott. Underskotten beror främst på ledig kapacitet inom förskola och skola.

Under året har en omfattande mängd åtgärder genomförts såsom personalkostnadsbesparingar, lokalanpassningar, anpassning av verksamheter och allmän återhållsamhet och kostnadsmedvetenhet.

Vi ser att även under kommande år behöver Välfärd skola strukturanpassa organisationen.

De enheter som har de största avvikelserna mot budget (tusentals kronor)

Enhet	Utfall	Budget	Avvikelse
911 Stavsborgsskolan	1 203	-3 500	4 703
943 Orminge skola med förskolor	-5 797	-200	-5 597
925 Vilans skola med förskola	-3 568	0	-3 568

Stavsborgsskolan +4,7 miljoner kronor: Överskottet förklaras av ett ökat elevantal och effekter av ett målmedvetet arbete med organisations- och lokalanpassningar.

Orminge skola med förskolor -5,6 miljoner kronor: Underskottet hör till både skola och förskolor. Under 2017 har ytterligare åtgärdsprogram implementerats vilket kommer att ge effekt under 2018.

Vilans skola med förskola -3,6 miljoner kronor: Skolan har färre elever än föregående år. Åtgärder har gjorts för att möta det minskade elevunderlaget, dessa har inte varit tillräckliga och därför planeras ytterligare anpassningar.

Budgetavvikelse årsbokslut: 0 kr. Intäkter: 7,0 miljoner kronor lägre än budget, främst volymrelaterade checkintäkter förskola och grundskola. Kostnader: 7,0 miljoner lägre än budget, framförallt lönekostnader som är lägre pga. anpassning till lägre intäktsnivå.

Siffror i praktiken inom Valfärd skola

Antal barn i förskolor april 2017: 3 047 st

Antal barn i förskolor oktober 2017: 2 821 st

Antal elever i grundskolan inkl. förskoleklass april 2017: 10 997 st

Antal elever i grundskolan inkl. förskoleklass oktober 2017: 11 059 st

Antal elever i gymnasieskolan april 2017: 2 609 st

Antal elever i gymnasieskolan oktober 2017: 2 681

Investeringar 2017

Investeringsredovisning

Under 2017 hade Valfärd skola en investeringsram om 30 miljoner kronor. Utfallet 2017 blev 22,5 miljoner kronor. Ramen som inte utnyttjats beror på besparingar som en del i Valfärd skolas åtgärdsprogram, förseningar av projekt som istället kommer att genomföras under 2018 och gränsdragningar där hyresvärd ska stå för investeringen och istället lägga det på hyran till Valfärd Skola.

Investeringarna kan delas in i; digitala verktyg ca 13 miljoner kronor, upprustning av inomhusmiljö ca 8 miljoner kronor och upprustning av utomhusmiljö ca 1 miljon kronor.

Valfärd skolas beviljade investeringsprojekt består av flertalet mindre investeringar, de flesta under 0,5 miljoner kronor.

Tre största investeringarna under 2017:

- Personal- och elevdatorer, Nacka gymnasium (4,3 miljoner kr)
- Elevdatorer, Björknässkolan (2,6 miljoner kr)
- Elevdatorer, Eklidens skola (1,4 miljoner kr)

Utfall mot budget 2017

Verksamhet, tkr	Utfall 2017			Budget 2017		Utfall 2016		
	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
910 Sigfridsborgs skola med fsk	103 198	-101 210	1 988	0	1 988	97 486	-95 432	2 054
911 Stavsborgsskolan	55 903	-54 826	1 078	-3 500	4 578	49 348	-52 667	-3 320
912 Älta skola med förskolor	80 024	-80 436	-412	0	-412	79 115	-78 131	984
920 Ektorps skola med förskolor	76 255	-77 188	-933	0	-933	73 141	-73 200	-58
922 Sickla skola med förskolor	86 942	-86 522	420	0	420	87 965	-85 809	2 156
923 Condorens förskolor	29 741	-29 310	431	0	431	27 710	-28 242	-533
924 Skuru skola med förskola	79 243	-81 874	-2 631	-2 800	169	76 670	-81 397	-4 727
925 Vilans skola med förskola	75 885	-79 452	-3 568	0	-3 568	76 066	-77 664	-1 598
926 Järsla-Jarlabergs skola med förskolor	110 061	-109 844	217	0	217	108 164	-108 002	162
927 Ekklidens skola	87 886	-87 053	833	0	833	82 530	-82 512	18
928 Nacka gymnasium, Samhälle	102 554	-101 448	1 105	0	1 105	104 677	-104 907	-230
928 Nacka gymnasium, Natur & teknik	96 192	-93 788	2 404	0	2 404	88 962	-88 187	775
929 YBC	40 572	-39 840	732	-750	1 482	35 978	-35 403	576
940 Saltsjö-Duvnäs skolor med förskolor	69 983	-69 929	54	0	55	69 738	-70 006	-268
941 Björknässkolans skolenhet	147 938	-150 080	-2 141	0	-2 141	141 917	-144 759	-2 842
942 Boo Gårds skola med förskola	71 344	-72 811	-1 467	0	-1 467	67 978	-67 419	559
943 Orminge skola med förskolor	94 816	-100 609	-5 793	-200	-5 593	79 534	-78 634	900 Not 1
944 Sågtorp skola med förskolor	83 522	-83 060	462	0	463	84 160	-82 194	1 967
945 Alabastern och korallens förskola	0	0	0	0	0	16 770	-18 783	-2 013 Not 1
946 Björknäs Eklunda förskolor	22 384	-23 714	-1 330	-200	-1 130	24 882	-26 895	-2 013
947 Bagarsjöns, Chrysoliten, Källans fsk	29 042	-29 669	-628	-300	-328	29 552	-30 400	-848
948 Myrsjöskolan	124 785	-123 706	1 079	0	1 078	121 839	-120 454	1 385
950 Igelboda skola med förskola	52 274	-55 508	-3 234	-2 500	-734	55 832	-58 097	-2 265
951 Fisksätra skola med förskola	22 621	-29 063	-6 442	-3 500	-2 942	25 866	-30 939	-5 073
952 Krabban Gläntan Fiskarhöjd fsk	30 855	-31 092	-237	-100	-137	30 832	-31 433	-601
953 Neglinge skola med förskolor	55 347	-56 334	-988	0	-988	54 314	-52 813	1 501
955 Samskolan	71 091	-74 530	-3 438	-2 500	-938	68 877	-70 493	-1 615
983 Elevhälsan	39 987	-40 082	-95	0	-95	35 977	-36 492	-515
990 Verksamhetsstöd	91 726	-85 939	5 787	0	5 787	77 686	-77 732	-46
990 ORF, Omställning- och resultatutjämningsfond	26 082	0	26 082	25 550	532	24 828	0	24 828
Total	2 058 253	-2 048 917	9 336	9 200	136	1 998 393	-1 989 096	9 298

Not 1. Alabastern och Korallens förskola (945) ingår 2017 i 943 Orminge skola med förskolor

Bilagor

Bilaga 1, styrkort Valfärd skola

Einar Fransson

Produktionsdirektör Valfärd skola

Helena Ekwall

Chef Valfärd skolas verksamhetsstöd